C/2024/4052

2024.7.12.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye

A demokrácia védelme a dezinformációval szemben

(saját kezdeményezésű vélemény)

(C/2024/4052)

Előadók: **John COMER**

Carlos Manuel TRINDADE

Tanácsadók:	Frank ALLEN (John COMER előadó felkérésére) Paulo PENA (Carlos Manuel TRINDADE előadó felkérésére)
Közgyűlési határozat:	2023.12.13.
Jogalap:	eljárási szabályzat 52. cikk (2) bekezdés
Illetékes szekció:	„Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2024.4.4.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2024.4.24.
Plenáris ülésszak száma:	587.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	161/0/2

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Ebben a véleményben az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) aggodalmának ad hangot a dezinformációs kampányoknak az Európai Unióban a 2024. évi választások előtt tapasztalható kiterjedtségével és terjedésével kapcsolatban. Ez a dezinformáció elleni cselekvési tervről szóló korábbi véleményekből ([1]) ([2]) következik.

1.2. felhívja az európai intézményeket, hogy sürgősen gondolják át azokat a tényezőket, amelyek még mindig lehetővé teszik, hogy a dezinformáció és a félretájékoztatás veszélyeztesse a szabad nyilvános beszédet, és polarizált vitát szítson, ahol a gyűlölet felülírja a tényszerű információkat;

1.3. javasolja, hogy az Európai Bizottság, a Tanács és valamennyi tagállam vegyen részt egy többtényezős stratégiában, amely megerősíti a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló valamennyi korábbi intézkedést, megszilárdítva a digitális platformok szervezett hamis személyazonosságok révén történő használatának megakadályozására irányuló szabályokat; lehetővé teszi a polgárok számára, hogy megválaszthassák, hogyan használják a közösségi médiát és a digitális platformokat a „megfigyelő kapitalizmus” ([3]) módszereinek jelenlegi monopóliumától mentesen; közös fellépést javasol továbbá annak a minőségnek és pluralizmusnak a biztosítása érdekében, amelyre az újságírásnak szüksége van ahhoz, hogy a dezinformációval szembeni elsődleges védelmet ellássa;

1.4. tekintettel arra, hogy a dezinformáció elleni küzdelemhez minden technológiai eszköz rendelkezésre áll, határozott stratégiára van szükség, amelynek ki kell terjednie az online fenyegetésekre, a dezinformációra, a hibrid fenyegetésekre és a kiberbiztonságra. Ezt a határozott stratégiát alapvető demokratikus értékeink, például a véleménynyilvánítás szabadságának teljes körű tiszteletben tartása mellett kell megvalósítani. A magánérdek nem írhatja felül a közérdeket;

([1]) HL C 228., 2019.7.5., 89. o.
([2]) HL C 152., 2022.4.6., 72. o.
([3]) Zuboff, Shoshana: The Age of Surveillance Capitalism – The fight for a human future at the new frontier of power, Profile Books Ltd., 2019.

1.5. kéri az Európai Bizottságot, hogy garantálja, hogy az információ a médiát érintő üzletimodell-válságtól függetlenül álljon rendelkezésre. Valamennyi tanulmány azt mutatja, hogy Európa számára problémát jelent a média pluralizmusa ([4]). Ahhoz, hogy a pluralizmus ne függjön szigorú piaci szabályoktól, az újságírást az UNESCO javaslatának megfelelően európai közjószágnak kell minősíteni ([5]); Az újságírók szerkesztői szabadsága, valamint biztonsága és az információforrásokhoz való hozzáférése alapvető fontosságú.

1.6. a médiafinanszírozással kapcsolatos közpolitikák alapos tanulmányozását követően olyan jogalkotási intézkedést kér, amely garantálja a megfelelően finanszírozott és független közszolgálati médiarendszert. A pluralizmus biztosítása érdekében a független média jogait is védeni kell;

1.7. e tekintetben javasolja, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg egy különböző platformokon és valamennyi nemzeti nyelven elérhető, független szerkesztői elkötelezettséggel bíró nyilvános európai hírcsatorna létrehozásának megvalósíthatóságát, amely lehetővé teszi az európai polgárok számára, hogy hozzáférjenek a megalapozott döntések meghozatalához szükséges információkhoz;

1.8. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki tervet a helyi és regionális információk minőségének biztosítására;

1.9. szorgalmazza olyan eszközök elfogadását, amelyek elősegítik a nemzeti, regionális és helyi hírmédia szereplői közötti együttműködést Európában;

1.10. kéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje a közösségi médiára és a digitális platformokra vonatkozó jelenlegi szabályok dezinformációra gyakorolt hatását, és tegye meg az e szabályok tényleges érvényesüléséhez szükséges jogalkotási intézkedéseket;

1.11. elengedhetetlennek tartja a célzott hirdetésekre vonatkozó jelenlegi szabályozás felülvizsgálatát, egyúttal további védelmet kér az egyéni adatgyűjtés tekintetében. Az adatvédelmi jogszabályok jövőbeli felülvizsgálata során foglalkozni kell a személyes adatoknak a közösségi média és a digitális platformok általi, sok esetben a felhasználóik beleegyező nyilatkozata nélküli gyűjtésével;

1.12. kéri, hogy az Európai Bizottság és a Parlament szólítsa fel a digitális vállalatokat, hogy tegyék közzé a közösségi médiában/platformokon gyűjtött felhasználói adatok valamennyi típusát tartalmazó listájukat. Amennyiben ez a vállalatok önkéntes eljárása útján nem érhető el, az EU-nak a polgárok védelme érdekében jogszabályokat kell alkotnia;

1.13. javasolja, hogy az uniós jogszabályok tartalmazzanak egy fejezetet az algoritmusok kialakításával kapcsolatos választási szabadságról. A polgárok számára lehetővé kell tenni, hogy elfogadják vagy elutasítsák az algoritmusok egyes funkcióit. A vállalatok szellemi tulajdonhoz fűződő jogai és a polgárok alapvető jogai közötti egyensúly megteremtése érdekében valamennyi közösségi médiának/platformnak különböző algoritmikus alternatívákat kell biztosítania felhasználóik számára. A társadalmi érdekvédelmi intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy alternatív algoritmusokat javasoljanak e hálózatok/platformok helyett, amelyek eltérő modellt kínálhatnak az információáramlások, a hirdetések és az adatgyűjtés megszervezéséhez;

1.14. javasolja, hogy az Európai Bizottság szabályozza a digitális platformokon a manipulált személyazonosságok folyamatos problémáját. Jogszabályban kell előírni a külföldi eredetű robotok és a személynek álcázott robotok azonosítását;

([4]) https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor-2023/.

([5]) „A közjavak általában olyan szolgáltatásként vagy árucikként határozhatók meg, amelyek a társadalom minden tagja számára elérhetők, bárki kizárása nélkül. Közéjük tartozik az egészségügy és az oktatás (és az ezekkel kapcsolatos támogató intézmények), az utak, az utcai világítás és a parkok. A közjavakhoz minden polgár hozzáférhet és/vagy élvezheti azok előnyeit. A közjavak előállítása a legtöbb esetben költséges és csekély pénzügyi megtérülést biztosít. Bár a hozzáférhető közjavak biztosítása általában pénzügyileg nem nyereséges, a társadalom egésze elismeri és értékeli azok eredendő előnyeit.” https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380618.

1.15. javasolja, hogy az Európai Bizottság javasoljon olyan feltételeket a közösségi médiához és a digitális platformokhoz való hozzáféréshez, amelyek korlátozzák a hamis személyazonosságok használatát, anélkül, hogy veszélyeztetnék a jelenlegi európai jogszabályokban garantált anonimitáshoz és a visszaélést bejelentő személyek védelméhez való jogot annak érdekében, hogy átfogó erőfeszítéseket tegyen a médiaműveltség, a kultúra és a demokrácia eszközeinek biztosítására, nemcsak az oktatás minden szintjén, hanem valamennyi korcsoportot és kisebbséget megcélozva is. Finnországban a kritikai gondolkodás előmozdítását szolgáló eszközök az óvodától a felsőfokú végzettségűekig az oktatási rendszer szerves részét képezik, ami felkészíti a fiatalokat a dezinformáció valamennyi forrása elleni küzdelemre. Ezt a rendszert az EU egészében alkalmazni kell;

1.16. kéri egy olyan tanulmány elkészítését, amely adatokat gyűjt és elemez a dezinformáció monetizálásának jelenlegi mértékéről a közösségi médiában és a digitális platformokon. Az uniós jogszabályok nem engedhetik meg a manipuláción és a gyűlöletbeszéden való nyerészkedést;

1.17. emlékezteti az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy a dezinformáció a politikai gondatlanság következménye is. Évtizedek óta folyamatosan nőnek a jövedelmi, vagyoni és területi egyenlőtlenségek, ami a társadalom felbomlásához és olyan különálló közösségek kialakulásához vezetett, amelyek meggyőződését erősíti a saját hálózataik, és még inkább a saját digitális hálózataik használata. Azok a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, akik e fejlemények miatt kimaradnak, könnyen a dezinformáció egyes típusainak áldozataivá válhatnak. Az EGSZB azt ajánlja, hogy e probléma kezelése érdekében valamennyi uniós szakpolitikát erősítsék meg;

1.18. figyelmezteti az európai hatóságokat, hogy sürgősen fel kell mérniük a közösségi média és a digitális platformok által társadalmaink kiszolgáltatott csoportjaiban előidézett függőségi kockázatokat, és szabályozniuk kell a mesterséges intelligencia és az algoritmusok kereskedelmi felhasználását, hogy az ne fokozza e kockázatot.

2. **Bevezetés**

2.1. A dezinformáció a közvélemény megtévesztése és a közvélemény befolyásolása érdekében szándékosan létrehozott és terjesztett hamis, pontatlan vagy félrevezető információként határozható meg. A félretájékoztatás hamis vagy pontatlan információként határozható meg, beleértve a rosszindulatú szándék nélkül terjesztett híreszteléseket és pletykákat is.

2.2. Az online dezinformáció komoly fenyegetést jelent a demokráciákra nézve. Aláássa az intézményekbe és a médiába vetett bizalmat, és árt a demokráciáknak. Az online dezinformáció miatt egyesek bizarr összeesküvésekben hisznek.

Kialakulóban lévő problémák

2.3. A mesterséges intelligencia térnyerése a dezinformáció és a félretájékoztatás új formáinak kialakulásához vezetett azáltal, hogy az adatok és a multimédia automatizált eszközökkel, különösen mesterségesintelligencia-algoritmusokkal történő mesterséges előállítását, manipulálását és módosítását félrevezetés vagy az eredeti jelentés megváltoztatása céljából használta fel.

2.4. A mélykamu (deepfake) a gépi tanulás és a mesterséges intelligencia hatékony technikáit alkalmazza vizuális és audiotartalmak létrehozására és manipulálására, amelyek álhírek, átverések és pénzügyi csalások terjesztése révén emberek millióit szándékosan megtéveszthetik.

2.5. A dezinformációs történetek esetenként propagandacélokra használt álhírnek minősülnek, amelyeket szándékosan megtévesztésre és a demokratikus normák aláásására terveztek.

2.6. A dezinformációt gyakran arra használják, hogy szándékos megtévesztés és a hamis összeesküvés-elméletek népszerűsítése révén hiteltelenítsék az ellenkező álláspontokat.

2.7. A dezinformáció legnyilvánvalóbb módja, hogy torzítja és aláássa a demokratikus vitát azzal, hogy az embereket rábírja arra, hogy valótlan dolgokban higgyenek.

2.8. A dezinformáció és a félretájékoztatás nem új jelenség. A közösségi média forradalmasította a terjedésüket.

2.9. A dezinformációt demokratikus társadalmak, kormányok, valamint közéleti személyiségek integritásának és kompetenciájának aláásására használják fel.

Politikai hatások

2.10. A dezinformáció az autokratikus rezsimek védelmezőinek egyik alapvető eszköze a demokrácia és a szabadság védelmezőivel folytatott jelenlegi politikai küzdelmükben. A hadviselés történetében az úgynevezett „elleninformáció" előállítását a hadviselő felek egyike mindig is arra használta, hogy ellenfelének társadalmi bázisában nézetkülönbséget, gyengeséget vagy kételyt idézzen elő.

2.11. A demokratikus rendszerekben jelenleg tapasztalt masszív dezinformációs folyamat, amelyben a legfejlettebb kommunikációs technológiát használják, ugyanerre a logikára épül, és ugyanaz a célja – a demokrácia védelmezői és az önkényuralom védelmezői közötti harc megnyerése.

2.12. Ezt a demokráciaellenes folyamatot szélsőjobboldali erők és más szélsőségesek hajtják végre. A demokráciákat fenyegető jelenlegi veszélyt azok képviselik, akik nem tartják tiszteletben a liberális demokráciákat, az Egyesült Nemzetek Alapokmánya által szabályozott nemzetközi kapcsolatokat, az emberi jogokat, az európai integrációt, a jóléti államot és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményeit. Ily módon ezek az esetenként autokratikus államok által támogatott szereplők beavatkoztak a demokratikus országok választásaiba, ami negatív következményekkel járt.

2.13. A dezinformáció elleni küzdelem ezért a szabadság és a demokrácia védelmezői és az autokratikus politikai erők közötti jelenlegi szélesebb körű küzdelem egyik legfontosabb frontja. Ebben az összefüggésben ahhoz, hogy a demokrácia megnyerje ezt az alapvető harcot, határozott fellépésre és igen jelentős erőforrásokra van szükség.

A dezinformáció elleni küzdelem

2.14. Ahhoz, hogy fel tudjanak lépni e dezinformációs fenyegetés ellen, a demokratikus államoknak határozottan támogatniuk kell azokat a médiatudatossági stratégiákat, amelyek lehetővé teszik a polgárok, különösen a fiatalok és az idősek számára, hogy megkülönböztessék az empirikus szkepticizmus módszerével előállított információkat és a közbizalmat aláásó összeesküvés-elméleteket.

2.15. A demokráciák világszerte dezinformációval és külföldi beavatkozási műveletekkel szembesülnek, amelyek destabilizálhatják a demokratikus intézményeket és súlyosbíthatják a társadalmi megosztottságot, aláásva a polgárok demokratikus intézményekbe vetett bizalmát.

2.16. A rosszindulatú szereplők hamis identitást hoznak létre a közösségi médiában, hogy meghatározott csoportokat (pl. faji csoportokat vagy adott szexuális irányultságú személyeket) megcélozva társadalmi megosztottságot és konfliktust idézzenek elő.

2.17. A trollok gyakran verbális agressziót és gyűlöletbeszédet alkalmaznak, rasszista vagy nőgyűlölő nyelvezetet használva szándékosan zavart és polarizációt okoznak a demokratikus folyamatban.

2.18. Egy Eurobarométer felmérésben (2018) a válaszadók 83 %-a nyilatkozott úgy, hogy az álhírek veszélyt jelentenek a demokráciára, és tartotta különösen aggasztónak a választások és a bevándorlási politikák befolyásolását célzó szándékos félretájékoztatást.

2.19. A kisebbségekkel kapcsolatos dezinformáció számos tagállamban komoly problémát jelent.

2.20. Nagy mennyiségű dezinformáció irányul az emberekre és csoportokra ideológiai meggyőződésük megerősítése céljából. Az egyének internetes keresési előzményeinek széles körű nyomon követése lehetővé teszi a dezinformáció terjesztői számára, hogy azonosítsák az emberek preferenciáit és meggyőződését.

2.21. Dezinformációs kampányokat kormányok is folytathatnak. Az orosz kormány az Ukrajna elleni háborúja során dezinformációs kampányt indított. A Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos összeesküvés-elméletek, a brexit-népszavazás során folytatott információmanipuláció, valamint az Ukrajna elleni orosz invázió egyaránt megmutatták a dezinformáció és a hamis narratívák következményeit, amelyek a demokratikus intézményekbe és a médiába vetett bizalom széles körű megrendüléséhez vezettek.

2.22. Az USA-ban a 2020-as választások során súlyos politikai zavarokat okozott, hogy Donald Trump a választások elcsalását hangoztató dezinformációt népszerűsített.

2.23. Maguk a közösségi platformok és a különböző szabályozó szervek nem voltak sikeresek az online dezinformáció és félretájékoztatás elleni küzdelemben. Az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság tanulmányozza a probléma kezelésére szolgáló megoldásokat, beleértve a jogalkotási intézkedéseket is.

3. **Általános megjegyzések**

3.1. Az EU-ban a demokrácia jelentős kihívásokkal néz szembe, a növekvő szélsőségességtől és a választásokba való beavatkozástól kezdve a hibrid fenyegetésekig.

3.2. A megerősítendő Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja (EDMO) a tényellenőrzők, a tudományos szakemberek és más kapcsolódó érdekelt felek központjaként működik, és független a hatóságoktól, többek között az Európai Bizottságtól. Célja, hogy javítsa az online dezinformáció felderítését, és lehetővé tegye a polgárok számára, hogy reagáljanak az online dezinformációra.

3.3. 2020-ban az EU elindította az európai demokráciáról szóló cselekvési tervet, amelyet 2023-ban a demokrácia védelméről szóló csomag követett.

3.4. E javaslatok fő célja, hogy kapacitásokat építsenek ki a tagállamokban a választásokkal, a dezinformációval és a kiberfenyegetésekkel kapcsolatos kockázatok kezelése érdekében.

3.5. A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály 2023 augusztusától a nagyon nagy közösségi platformokra, 2024 februárjától pedig valamennyi platformra alkalmazandó. A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály egyértelmű és arányos szabályokat határoz meg, amelyek védelemben részesítik a fogyasztókat és a fogyasztók alapvető jogait. Célja, hogy csökkentse az olyan rendszerszintű kockázatokat, mint az adatmanipuláció vagy a dezinformáció.

3.6. A tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai jogszabály az Európai Bizottság pozitív kísérlete arra, hogy szabályozza a médiapluralizmust és az információszabadságot egy olyan időszakban, amikor a média üzleti modelljének válsága veszélyezteti az újságírást és annak tényellenőrzési módszerét. Az újságírók szerkesztői szabadságának védelme, az információforrásokhoz való hozzáférésük jogának biztosítása, integritásuk védelme és biztonságuk garantálása az információszabadság védelmének alapvető szempontjai, amelyeket az Európai Uniónak mindig garantálnia kell.

3.7. A szabad és független újságírást európai közjónak kell nyilvánítani, figyelembe véve annak fontosságát, hogy lehetővé tegye a szabad nyilvános vitát és az egyén tájékozott döntéseit.

3.8. Az EGSZB úgy véli, hogy e javaslatok mindegyike pozitív fejlemény a dezinformáció elleni küzdelem terén. Kétséges azonban, hogy elég messzire mennek-e a probléma megoldásában.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1. *A közszolgálati médiáról*

4.1.1. Az EU-nak még mindig nincs olyan közös „közvéleménye”, amely keretet adna az összes tagállamot érintő szakpolitikákról szóló közös vitának. Ennek hiányában az európai projekt ki van téve a nacionalista torzításoknak. A jövőre nézve egyik célunk az legyen, hogy erős, közös, átlátható nyilvános vitát alakítsunk ki, amely elkerüli a sztereotípiákat. Ennek első lépése lehet a páneurópai, többnyelvű információs csatornák támogatásának mérlegelése.

4.1.2. A közszolgálati média alapvető fontosságú. annak közfinanszírozásúnak és a mindenkori kormánytól függetlennek kell lennie. Ez az önkényuralmi rendszerek esetében problémát jelenthet. Független médiára a nyilvános kommentárok és a politikai kérdések egyensúlyának biztosítása érdekében is szükség van. A hagyományos médiának is szerepet kell játszania.

4.2. *A polgárok és a civil társadalom dezinformáció elleni küzdelemben való részvételéről*

4.2.1. A félretájékoztatás és a dezinformáció különösen azokat célozza, akik úgy érzik, hogy elidegenedtek a társadalomtól. Igazságosabb és kiegyensúlyozottabb társadalmat kell kiépítenünk, ahol az emberek egy valódi közösség részének érzik magukat, miközben csökkentjük a társadalmi és gazdasági különbségeket társadalmunkban.

4.2.2. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a dezinformációra adott átfogó válasz megköveteli a civil társadalmi szervezetek, többek között az EGSZB aktív részvételét is.

4.2.3. Mivel a félretájékoztatás rendkívül negatív és pusztító hatással van az európai civil társadalomra, az EGSZB-nek folyamatosan törekednie kell e hatás kiküszöbölésére. Az EGSZB fel kívánja kérni a tagállamok valamennyi gazdasági és szociális tanácsát, hogy saját területükön aktívan vegyenek részt ebben a demokrácia védelmére és a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló erőfeszítésben.

4.3. *A platformokról és az algoritmusokról*

4.3.1. A közösségimédia-platformok nem tesznek megfelelő lépéseket a dezinformáció visszaszorítására. Számos szabályozási területet kell figyelembe venni.

4.3.2. A közösségimédia-vállalatokat kötelezni kell arra, hogy pontos információkat tegyenek közzé a hirdetések szponzorairól. A célzott hirdetések is további szabályozást igényelnek.

4.3.3. A közösségi médiának és a platformoknak be kell szerezniük felhasználóik beleegyező nyilatkozatát az adatgyűjtéshez. A hatóságoknak jogi problémának kell tekinteniük a személyes adatoknak a közösségi média és a digitális platformok általi, a felhasználóik beleegyező nyilatkozata nélküli gyűjtését. A digitális vállalatoknak közzé kell tenniük a közösségi média, illetve a platformok által gyűjtött felhasználóiadat-típusok teljes jegyzékét.

4.3.4. Emellett a polgárok számára lehetővé kell tenni, hogy elfogadják vagy elutasítsák az algoritmusok egyes funkcióit. A vállalatok szellemi tulajdonhoz fűződő jogai és a polgárok alapvető jogai közötti egyensúly megteremtése érdekében valamennyi platformnak különböző algoritmikus alternatívákat kell biztosítania felhasználóik számára. A társadalmi érdekvédelmi intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy alternatív algoritmusokat javasoljanak e platformok helyett, amelyek eltérő modellt kínálhatnak az információáramlások és az adatgyűjtés megszervezéséhez.

4.3.5. Jogszabályban kell előírni a külföldi eredetű robotok és a személynek álcázott robotok azonosítását. Alapvető fontosságú a nem hiteles fiókok és a hasonmássággal való visszaélések eltávolítása.

4.3.6. Az anonim online fiókok nem engedélyezhetők, kivéve azokat az eseteket, amikor ez az európai jogszabályok Európai Bíróság általi értelmezésének megfelelően szavatolja az olyan alapvető jogokat, mint a magánélet és a személyes adatok védelme.

4.3.7. A digitális platformok felhasználóit csak a hatályos jogszabályokban – például a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló irányelvben – előirányzott esetekben szabadna anonim profil használatára jogosítani.

4.3.8. Átláthatósági intézkedésként fontolóra kell venni az internet egy részéhez vagy egészéhez való hozzáférést biztosító online bejelentkezési rendszert. Csak azonosított embereknek lenne szabad hozzáférniük a közösségimédia-fiókokhoz.

4.3.9. Minden platformnak biztonságos és átlátható bejelentkezési szabályokat kell biztosítania, hogy egy személy, szervezet vagy intézmény csak egy profillal rendelkezhessen.

4.4. *A hibrid fenyegetésekről*

4.4.1. A hibrid fenyegetések egyre kifinomultabbak és egyre nehezebben deríthetők fel, mivel különböző típusú eszközöket és szervezeti akciókat alkalmaznak.

4.4.2. A hibrid fenyegetésekkel foglalkozó, az EKSZ keretében 2016-ban létrejött uniós információs és elemzőcsoport szerint az Oroszország általi hibrid fenyegetések jelentik a legnagyobb veszélyt, mivel szisztematikusak, megfelelő forrásokkal rendelkeznek, és a többi országétól eltérő nagyságrendűek.

4.4.3. Az EU által 2022 márciusában elfogadott stratégiai iránytű cselekvési tervet határoz meg az uniós biztonság- és védelempolitika 2030-ig történő megerősítésére. Ennek egyik aspektusa a külföldi információmanipulációval és beavatkozással kapcsolatos fenyegetések elleni küzdelmet szolgáló eszköztár kidolgozása.

4.5. *A dezinformáció elleni küzdelem hatékonyságáról*

4.5.1. A dezinformáció elleni küzdelem alapvető fontosságú a demokráciák, a jogállamiság és a választójog szabadsága szempontjából.

4.5.2. A felmerülő köz- és magánérdekek azonban különböznek egymástól. Mindkettő alapvető fontosságú e küzdelem szempontjából, a magánérdek azonban nem írhatja felül az általános közérdeket.

4.5.3. A dezinformáció elleni küzdelem valamennyi technológiai eszköze már rendelkezésre áll az online szolgáltatásokat és a közösségi médiát nyújtó vállalatoknál.

4.5.4. Az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok határozzanak meg olyan koherens stratégiát, amely védi a véleménynyilvánítás szabadságát és a jogállamiságot, a probléma különböző dimenzióival kapcsolatos erőforrások és hatékony megközelítések kialakítása érdekében.

4.5.5. A dezinformáció, a hibrid fenyegetések és a kiberbiztonság kapcsán külön protokollok, biztosítékok és eszközök alkalmazandók. A hatékonyság eléréséhez azonban az EU-ban is határozott stratégiára van szükség.

4.5.6. Finnországban a kritikai gondolkodás előmozdítását szolgáló eszközök az óvodától a felsőfokú végzettségűekig az oktatási rendszer szerves részét képezik, ami felkészíti a fiatalokat a dezinformáció valamennyi forrása elleni küzdelemre. Ezt a rendszert az EU egészében alkalmazni kell.

Kelt Brüsszelben, 2024. április 24-én

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Oliver RÖPKE